

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vplavne zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 2.50
za pol leta 1.25

Pregled najnovejših dogodkov.

Zapadno bojišče. — Jugovzhodno Yperna so Angleži zavzeli postojanko »Bastion«. V Sampanji srditi topovski boji. Pri Verdunu Nemci zasedli vas Douaumont in pomaknili bojno črto zapadno in južno vasi v ugodnejšo postojanko.

Rusko bojišče. — Ob Dvini, ob Serveču in Ščari patruljni spopadi.

Na italijanski, balkanski in turški fronti nobenih važnih dogodkov.

Razno. — Ekspozice bolgarskega ministrskega predsednika Radoslavova. — Napetost med Ameriko in Nemčijo radi vprašanja potonitve oboroženih trgovskih ladij.

Nemško uradno poročilo.

BERLIN, 3. (Kor.) Veliki glavni stan, 3. marca 1916.

Zapadno bojišče. — Jugovzhodno Yperna, ob prekopi, so prodrli Angleži v postojanko »Bastion«, ki smo jim jo vzeli dne 14. februarja in dospeli na ozki fronti do našega sprednjega jarka, iz katerega so bili takoj zopet pregnani. Drže se le še v posameznih delih »Bastiona«. Južno prekopa La Bassée je prišlo vsled sovražnih razstrelb pred našo fronto do živahnih bojov iz bližine. V Sampanji je pomnožila sovražna artiljerija svoje delovanje mestoma do velike srditosti. V gozdu Bolante, severovzhodno La Chalade v Argonih, je bil francoski delni napad z lahko odbiti. Na višinah vzhodno Moze smo po krepki topovski pripravi očistili vas Douaumont in pomaknili našo črto zapadno in južno vasi in utrdbe v ugodnejšo postojanko. Ujeli smo nad tisoč mož in uplenili 6 težkih topov. Naši letalci so v trdnjaskem območju Verduna uspešno obmetali francoske čete z bombami. Poročnik Immelman je sestrelil vzhodno Douai že deveto sovražno letalo, angleški dvokrovnik z dvema oficirjema, katerih eden je mrtev, drugi težko ranjen.

Vzhodno bojišče. — Patruljni boji ob Dvini, vzhodno Fridrikova, kakor tudi na fronti ob Serveču in Ščari.

Balkansko bojišče. — Nič novega. Vrhovno armadno vodstvo.

Bitka pri Verdunu.

BERLIN, 2. (Kor.) Po natančnih poročilih znaša nemška pridobitev na ozemlju v dosedanjih ofenzivah pred Verdunom od 21. februarja 170 kvadratnih kilometrov, torej štirikrat več kakor to, kar so zamogli doseči Francozi pri ofenzivah v Sampanji jeseni 1915. Pri tem so nemške izgube razmeroma majhne, ker se je izrecno gledalo na to, da se niso čete nikjer žrtvovale nesmiselno in ker so Nemci krenili vedno po poti, ki je dovedla do cilja z manjšimi izgubami. Predozemlje severno in vzhodno Verduna je v nemški posesti. Posebno severne utrdbе so v nemških rokah in so se priblojevale čete notri do vzhodja Cotes Lorraines.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 3. (Kor.) Uradno se objavlja: 3. marca 1916, opoldne.

Na vseh treh bojiščih trajno mirno. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 2. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Dardanelska fronta: Par sovražnih križark in torpedov je v zadnjih dneh s posledki brezuspešno obstreljevalo obali Seddi Baira in Teke Burnu, kakor tudi v vodovjih Smirne odprta in nebranjena mesta, kakor Kušadasi in par severno odtoke ležnih krajev naskar so se umaknile. — Dne 29. februarja je udrla ena angleška križarka v zaliv Akaba, obstreljevala naše taborišče ob obali in izkrcala pod zaščito vojne ladje okoli 300 vojakov. Naše čete in vojniki so odgovarjali na streljanje. V boju, ki se je nato razvil in trajal šest ur, je bil sovražnik popolnoma preganjen iz obrežnega ozemlja. Drugi poizkus sovražnika v svrhu vznemirjanja naših se je istotako izjalovil. Izgube sovražnika se cenijo precej visoko. Prestovoljni vojniki so se obudovanja vredno izkazali tokom boja. — Fronta v Yemenu: Iz zadnjega poročila je razvidno, da je imel sovražnik tokom zadnjih bojov pri Afisu med Sejh Osman in Lahadi 160 mrtvih, med njimi en angleški general, poveljnik izkrcanih čet. Sovražnik je izgubil vrh tega mnogo tovarne živine in se je posluževal tokom bitke zadušljivih plinov. Armada plemen, ki prebivajo na obali med Adenom do Hadramauta, je ponudila po bitki pri Afisu otomanski vladni svoje podjarmljenje, tako da se nahaja obrežno ozemlje vzhodno in zapadno Adena pod otomanskim gospodstvom. Sedaj imajo Angleži le malo vpliva na Aden in Sejh Osman. — S fronte v Iraku in Kavkaziji ni prišlo nobeno poročilo.

Enver paša v Jeruzalemu.

CARIGRAD, 2. (Kor.) Podgeneralissimus Enver paša je prisel v spremstvu poveljnika četrte armade Djemal paše v Jeruzalem in nosetil Omarjevo mošejo in ostala svetišča. Tekom njegovega obiska so prisneli vsi uleme, šejhi raznih sekt in notabili, da pozdravijo Enver pašo in izvrše molitve za zmago in procvit izlama. Nato je podgeneralissimus posetil grškega patrijarha in patrijarha drugih obredov in svetišč kristjanov, kjer je bil sprejet od višjih poglavarjev cerkvenih občin. Povodom obiska so bile prirejene cerkvene svečanosti. Velika cerkev Alkama-ne je bila bogato okrašena; zvonil je le pri izrednih svečanih vporabljeni veliki zvon, da slavi dogodek. Verski poglavarji so molili molitve za zmago turške države, ki je že stoletja dovoljevala duhovnikom raznih veroizpovedi največje pravice in svobostine. V svečanostnih govorih je bilo naglašano, da je krščansko prebivalstvo od velikega kalifa Omarja, ki je istotako posetil svetišče Alkama-ne, živelo pod zaščito muslimanov v sreči in blagostanju in da je bilo v poštven prihajajoče prebivalstvo od časa mobilizacije deležno vseh dobrot priskrbe vlade. Pri odhodu so bile podgeneralissimu Enver paši in armadnemu poveljniku Djemal paši prirejene prisrčne ovacije.

Bolgarsko sebranje.

SOFIJA, 2. (Kor.) V sebranju je odgovarjal ministrski predsednik Radoslavov na izvajanja opozicijonalnih govornikov. Izrazil je najprej svoje veselje nad veliko izpremembo v odnosih opozicije do vlade od zadnjega avgusta, ko je izdala opozicija protivolnen odlik na narod, dolže jo, da hoče spraviti deželo v aventuro. Danes iste skupine na zakrivajo, da odobravajo vnanjo politiko kabineta, kar je glavna stvar. Ministrski predsednik je pojasnil nato dogodke, ki so dovedli Bolgarsko v vojno: nakopičenje devet srb-skih divizij, ki so ovržale varnost bolgarske meje in grozeče akte Sazonova, ki so zahtevali od Bolgarske, da naj prekine odnose z Nemčijo in Avstrijo in napove Turčiji vojno. Na vse te provokacije nobena vlada ne bi mogla odgovoriti drugače, kakor je storil to sedanj kabineta. Nahajajoča se med obema vojujočima se skupinama, je imela Bolgarska le željo, da ostane še nadalje v nevtralnosti. Toda vsled bukarske pogodbe ustvarjeni položaj in stališče obeh vojujočih se strank, katerih vsaka je garantirala Bolgarski kompenzacije, do katerih je bila upravičena, le pod pogojem udeležbe v vojni, je zahtevalo drugo smer politike. Ključ k temu položaju je najti v zadnjem govoru Sazonova v dumi, ki je izjavil, da se ruski diplomaciji očita, da ni bila z zasedenjem Dedeagača zmožna prisiliti Bolgarsko, da stopi na stran entente. Dali so nam razumeti, da bi bilo eventualno potrebno zasesti Varno in Burgas. Bolgarska vlada je odgovorila, da bo bolgarski narod pri prvem poizkusu izkrcanja v bolgarskih pristaniščih nastopil kot en mož proti vsiljivcem. Za ta odgovor Sazonov ni vedel, sicer bi govoril drugače. Zbornica lahko danes konstatira, da so dogodki opravičili našo politiko. Ozemlja, ki jih imamo sedaj, so bolgarski teritoriji. Bolgarski narod noče nič drugega, kakor kar mu gre s stališča narodnih pravic. Seveda se vlada zanima za bodoče meje dežele, vendar pa ne stremi po osvojevanju. Mi nismo nikdar mislili, da bi se vsiljevali Albancem. Na svetu je dovolj albanjskih patrijotov, ki bodo radi prevzeli skrb, da organizirajo deželo. Bolgarska jih pri tem ne bo ovirala. O bodčnosti Srbije in Črne gore je Radoslavov izjavil, da ne more ničesar reči. Kar se tiče Grške in Rumunije, ste v dobrih odnosih z Bolgarsko in varujete nevtralnost, ki ni nam na škodo. Nato je Radoslavov nadaljeval: Opozicija je opozarjala končno na to, da najnovejša turško-bolgarska pogodba še ni ratificirana od turškega parlamenta. Ta zakasnitev ne daje nobenega povoda za kake skrbje glede trdnosti med Bolgarsko in Turčijo sklenjenega dogovora, ne samo, ker je odstopljeno ozemlje že zasedeno, ampak predvsem tudi radi tega, ker je dogovor sad skupne želje, da se odpravi vsaka ovira za dobro sosedstvo med Turčijo in Bolgarsko. To je tako resnično, da so turški ministri izjavili v parlamentu, da je sklenjena pogodba, čeprav vsebuje odstop ozemlja v gotovem obsegu, kljub temu za Turčijo ugodna. Ista misel je prevevala bolgarsko vlado, ko ni zahtevala odstop Kirkilise, kar bi bilo za Turčijo bridka žrtev. Izvajanja ministrskega predsednika so bila sprejeta z dolgotrajnim odobravanjem. Nato je sebranje sprejelo adresso k odgovoru na prestolni govor.

SOFIJA, 2. (Kor.) Sebranje je danes nadaljevalo adresno debato. Vladni poslanec Daskalov je izrazil svoje zadoščanje nad tem, da so bila vsa prizadevanja rusofilskih krogov, da bi spravili Bolgarsko v naraščajočo ententi, preprečena z jasno, praviim interesom Bolgarske odgovarja-

točo politiko liberalnega kabineta. Kralj Ferdinand je za Bolgarsko pravil carosvoboditelj. Strankin voditelj dr. Danev je izjavil, da hoče njegova stranka podpirati vlado, da bodo narodni interesi Bolgarske varovani. Stranka hoče tudi dovoliti zahtevane kredite.

Smrt ruske kraljice - vdove.

BUKAREŠT, 2. (Kor.) V znak žalovanja zaradi smrti kraljice - vdove Elizabete sta danes zbornica in senata prekinila zasedanje. Ministrski predsednik je imel najprej v zbornici, potem pa v senatu kratek govor, v katerem je naznanil smrt kraljice - vdove. V zbornici in senatu so zastopniki naroda globoko ginjeni poslušali žalnice. Obe zbornici ste se odgodili in pričnete svoje delovanje po pogrebnih svečanostih za kraljico vdovo.

Amerika — Nemčija.

WASHINGTON, 2. (Kor.) O posvetovanju senatorja Stone in drugih voditeljev kongresa z Wilsonom glede podvodniškega spora ni bila izdana nobena uradna izjava. Poročila iz Washingtona soglašajo v tem, da želi Wilson nujno, da prepreči otežkočenje položaja, ki bi nastalo, ako bi bil kongres proti sedanjemu razpravljanju o predmetu. Listi poročajo dalje soglasno, da je Wilson odločno pričel temu, da sklene kongres kako odločitev, ki bi svariila Amerikance, da naj se ne poslužujejo oboroženih trgovskih ladij. Poročila opisujejo položaj kot poostren. »Newyork World« piše: Izjava državne tajnika Jagowa, da bodo nemški podvodniki potopili oborožene trgovske ladje, naj da imajo iste potnike ali ne, je ustvarila položaj, ki grozi imeti resnejše posledice kakor kak položaj po uničenju »Lusitanije«, ako ne izjavi Anglija, da se hoče prilagoditi od Nemčije zahtevanim izpremembam. V uradnih krogih imajo dobre vzroke za domnevanje, da Anglija ne misli na kaj takega. Zanesljiva poročila, ki so jih dobili tukašnji angleški zastopniki, namigujejo na namero admiraltete, da hoče provocirati napade na tovarne in potniške parnike celo s tem, da bo oborožila tudi ladje, vozeče z angleško zastavo.

WASHINGTON, 2. (Kor.) Senator Stone je izjavil, da obstoja stališče predsednika v tem, da bo v slučaju, ako potopi kak nemški podvodnik kako oboroženo trgovsko ladjo brez svarila, poklical Nemčijo na odgovor in da je v slučaju, ako bi Nemčija vztrajala na svojem stališču, pripravljen pretrgati odnose in predložiti zadevo kongresu, ki bi odločil o vojni. Stone ne odobrava stališča predsednika, ker je naziranj, da je oborožena trgovska ladja vojna ladja.

NEWYORK, 2. (Kor.) »Associated Press« poroča iz Washingtona o dogodkih v kongresu glede potovanja na oboroženih trgovskih ladjah sledeče: Mnogo članov reprezentančne zbornice in par senatorjev se boje, da pride do vojne, ako se ne bi posvarilo Amerikance pred oboroženimi trgovskimi ladjami in ako bo Nemčija svojo grožnjo faktično udeleževala. Senatorji so vznemirjeni vsled poročila, da ne misli Wilson odnehati v nobeni točki, četudi pride do vojne. Senator Gore je izjavil, da ne veruje, da bi ameriška javnost odobraval vojno z Nemčijo na podlagi branitve Nemčije, da dovolj oboroženim ladjam sigurno vojnjo. To ni nobeno žrtvovanje narodne časti, ako svari Amerika pred vporabljanjem takih ladij. Stone je objavil izjavo, v kateri se je izrekel proti vsaki odredbi kongresa, dokler niso izčrpana diplomatska sredstva.

Gospodarski boj po vojni.

LONDON, 2. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Parlamentarni korespondent »Times« poroča, da bodo v najkrajšem času Velika Britanija, Francija, Rusija in Italija najbrže podpisale pogodbo, da ne bo nobena brez dovoljenja ostalih sklenila kako trgovsko pogodbo z Nemčijo ali Avstrijo.

Novočenje na Angleškem.

LONDON, 2. (Kor.) V »Daily News« piše Nicholson, da je 16000 mož, katerih prošnje za oprostitev vojaške službe so bile zavrnjene, vložilo vzklice. Lloyd George je sporočil v dolnji zbornici, da se bo revidiral seznam oseb, ki so oproščene vojaške službe in da se skrči število obratov, katerih nameščenci niso podvrženi vojaški službi.

V Italiji internirani nemški parniki.

PARIZ, 2. (Kor.) »Temps« piše: Od 37 italijanskih parnikov, ki so bili internirani v Italijo, so bili trije neporabni. Ostale je uporabila Italija. Devet jih vozi med Italijo in Angleško, 18 pa med Italijo in Združenimi državami.

Gospodarska kriza na Španskem.

BERN, 2. (Kor.) O gospodarski krizi na Španskem poroča »Temps«: Položaj v Valenciji je resen. Župan je odstopil. Pri spopadih med policijo in stavkajočimi je bilo več mrtvih in ranjenih. Trgovine in tovarne so zaprte. Mesto je brez raz-

svetljave. Časopisi ne izhajajo. V Coruni, Soria, Barceloni, Sevilii in Cadizu kakor tudi v drugih mestih so se vršile demonstracije proti draginji.

Kralj Konstantin ne pojde v Solun.

ATENE, 2. (Kor.) Kakor poročajo listi, kralj Konstantin vsled vnanjega položaja ne bo odpotoval iz Aten v Solun v svrhu obiska tamošnjega taborišča.

Car se vrnil v Carsko Selo.

PETROGRAD, 2. (Kor.) Car se je vrnil iz glavnega stana v Carsko Selo.

Novo rusko posojilo.

KOPENHAGEN, 2. (Kor.) »Berlingske Tidende« poroča iz Petrograda: Zastopniki ruskih bank so imeli danes v svrhu razmotrivanja o finančnih bremenih konferenco, ki se je pečala z najetjem novega milijardnega posojila. Ker je vladalo splošno naziranje, da je trenutek ugoden, so prevzele banke obveznost, da placirajo 1.200 milijonov rubljev od skupne svote dveh milijard.

Essad Toptani v Nici.

PIM, 1. (Kor.) Essad Toptani je prisel v Nico.

Z zapadne fronte.

Uradna poročila z zapadne fronte postajajo vedno krajša in, skoraj bi rekli, brez vsebine, da bi se dalo skoraj sklepati, da ni pričakovati več nič posebnega; vendar se pa nikakor ne moremo iznebiti slutnje, da pomenja to dozdnevno mirovanje tišino pred viharjem. V tem nas potrjuje tudi mnenje različnih vojaških strokovnjakov. Tako pravi n. pr. dunajski vojaški sodrnik grške »Tagespost«: Bitka pri Verdunu stoji. Nemci zaenkrat čakajo, da poneha silni napad sovražnika, ki ima namen, da bi zopet pridobil izgubljene postojanke. Francoska protiofenziva nas spominja ruske ofenzive ob Samu proti koncu meseca majnika in v začetku junija leta 1915. Nekakšna druga analogija je tu tudi v drugem pogledu. Reka San in trdnjava Przemysl sta igrala odločilno vlogo v načrtih ruskega armadnega vodstva. Od vzdržanja črte ob Samu in Przemyslu je bilo odvisno vzdržanje ne le srednje Galicije, temveč vse pozicije v Povišlju, kar so dokazali poznejši dogodki. Pozitiven izid bitke pri Verdunu, to se pravi, nemška zmaga v nasprotju z zopetno postojansko vojno, bi torej morala tudi odločilno vplivati na vsevкупni strateški položaj na zapadni fronti.

Kakor je znano, Rusi lani meseca junija niso mogli vzdržati sanske črte in Przemysla, kar je imelo za posledico ono neustavljivo hitro prodiranje naših in nemških čet preko najmočnejših ruskih trdnjav vse do sedanje boje črte. Take posledice bi torej imelo tudi prebitje črte ob Mozi in zavzetje Verduna za vso zapadno fronto. Umljivo je torej, da so Francozi zastavili vse svoje moči, da preprečijo predor pri Verdunu.

Rekli smo že, da so uradna poročila o dosedanjih dogodkih na zapadni fronti zelo skromna, brez vsebine. To velja tudi za francoska uradna poročila. Poročilo francoskega generalnega štaba, izdano 1. t. m. ob 3 popoldne, se glasi: V območju severno Verduna in v Woeyri ni bilo tekom noči nobenega važnega dogodka. Obstreljevanje je na raznih točkah naše fronte od časa do časa prenehalo. Med Regnievillom in Remenauvillom, vzhodno Ponta Moussona, smo obstreljevali drugo in tretjo sovražnikovo črto. V Alzaciji delovanje naših baterij na sovražnih žveznih cestah v okolici Cernaya. Eden naših letalcev z letalom na dva motorja je vrvel na tla sovražnega letalca, ki je pri La Bassée padel v nemške strelske järke. Sovražno letalo se je vnelo, ko je padlo na tla. — Francosko poročilo istega dne ob 11 popoldne pravi: V Belgiji je naša artiljerija sporazumno z angleško artiljerijo uspešno obstreljevala sovražne strelske järke jugovzhodno Boesinghe. Vzhodno Reimsa je sovražni oddelek, ki smo cenili na dve stotnji in se je poizkušal približati našim črtam, moral pobegniti v našem ognju, pri čemer je pustil mrtvece na bojišču. V okolici Verduna tekom dneva ni prišlo do pehotnih bojov. Sovražni artiljerijski ogenj se nadaljuje zapadno Moze v ozemlju med Malancourtom in Forgesom ter vzhodno Moze, namreč v okolici Vauxa in Dam-loupa ter v Woeyri pri naših jarkih pri Fresnesu. Naša artiljerija je močno delovala na vsej fronti. Zapadno Ponta Moussona so naši topovi v strelskih jarkih razdelali nemške utrdbе v Svečeniškem gozdu. Naša težka artiljerija je obstreljevala sovražne naprave v okolici Thiau-courta. V Alzaciji so naše baterije precej živahno streljale v Fechtski in Dollerski dolini.

Tudi iz teh poročil bi se torej dalo sklepati, da so operacije na zapadnem bojišču začele zastajati. Vendar pa prihajajo zlasti iz Švice vesti, ki kažejo, da se za tem zastankom skriva vse nekaj drugega. Posebno značilna je vest, da je na vseh francoskih železnih od 1. t. m. dalje

ustavljen ves tovarni promet z ozirom na uporabo železnice po vojaški upravi. Tudi poštni zavoji za privatnike in vojne ujetnike so do preklica ne odpravljajo več. To so dejstva, ki kažejo, da pravzaprav stojimo res šele pred pričetkom večjih operacij.

Bitka pri Verdunu se je pričela pravzaprav 21. februarja. Nemško uradno poročilo, izdano 22. februarja, je nameč omenjalo, da so se prejšnji dan pričeli artiljerijski boji na vrhovih na obeh straneh Moze nad Dunom. Tako bi bil danes, 3. marca, že trinajsti dan te bitke, ki se bo pa, kakor vse kaže, še nadaljevala in nadaljevala. Francoske žrtve so že došle velike. Če smemo verjeti poročilom iz Londona, kamor so prispela, kakor pravijo, iz zanesljivih zasebnih pariških virov, so Francozi do 28. februarja izgubili pred Verdunom okoli 63.000 mož. Verdun sam je baje skoraj popolnoma razrušen. Ceste da so zaprte po razvalinah razstreljenih hiš. V vsem mestu da ni nepoškodovanega niti enega okenskega stekla. Mesto da se je popolnoma izpremenilo. Videti da je kakor po potresu. — Te vesti niso uradne in zato jim tudi ne pripisujemo ravno vse verjetnosti.

Vsekakor se nam pa zdi zgoraj-omenjeno število kolikortoliko pretirano, kakor tudi vest o razdejanju v Verdunu, ko so vsi resni vojaški strokovnjaki mnenja, da Nemci šele pripravljajo svojo najtežjo artiljerijo — druga ne dosega Verduna — za napad na jedro verdunskih utrdb, mesto Verdun samo.

Da je položaj pred Verdunom kritičen, ne taje niti francoski vojaški strokovnjaki, ki vsi svare, naj se iz sedanjega zastanka bojev in dozdevnega mirovanja ne delajo prenapregljeni zaključki. Tako pravi vojaški kritik v pariškem »Tempsu«, da je položaj sicer zadovoljiv, toda vendarle zelo resen. Sovražnik da ni zastavil toliko moči za tako pomembno nalogo, da bi se po majhnem neuspehu odrekel nadaljevanju svojega podjetja. Podpolkovnik Rousset odgovarja v »Petit Parisien« na vprašanje, ali je morda s francosko protiofenzivo že zlomljena nemška udarna sila, da tega ni mogoče vedeti, da pa si glede na težavnost naloge, ki jo imajo francoske čete pred Verdunom, ne dela nikakršnih iluzij. Pichon izraža v »Petit Journalu« svoje prepričanje, da Nemci pripravljajo nove resne napade in da bodo povečali svoje napore. Senator Humbert pa piše v »Journalu«: »Potemtakem je zopet enkrat še prezgodaj, da bi govorili o porazu svojih sovražnikov in njihovem neuspehu. Ravno nasprotno bi se mi zdelo rajši, da se bitka pri Verdunu pravzaprav šele začneja. Bilo bi naravnost blazno, ako bi se mislilo, da so Nemci že na koncu. Humbert opozarja potem na to, kako je Nemčija brezhibno opremljena z artiljerijo in svari naj se ne podcenjuje resnost položaja in naj tudi Francoska z vsemi svojimi močmi skrbi za nadaljno najboljše nabavo topov in municije.

Tako torej vidimo v vsem tem tolikokrat že poudarjano verjetnost, da, skoraj gotovost, da je verdunska bitka pričetek vsesplošnih vojnih operacij.

Položaj.

3. marca.

Najznamenitejši dogodek na bojiščih je bitka pri Verdunu, ki je zavzela velike dimenzije. Za hip je nastal mal zastoj — poročila javljajo le o artiljerijskih bojih — ali v resnici bitka traja dalje. Nemci so baje masirali nam vojsko 250.000 mož. Francoska — posebno pa nje srce, Pariz — je v velikem strahu radi usode Verduna, ker si ne taje, da bi padec Verduna znatno deloval na potek vse vojne in nje končno odločitev in bi zato tudi porazno deloval na moralno razpoloženje v francoskem narodu.

Da bi izbrisala nekoliko globoki vtis, ki ga je napravila nemška ofenziva na zapadnem bojišču na ves svet, posebno tudi na nevtralce, pošilja ententa sedaj v svet napovedovanje francoske protiofenzive in ruske ofenzive. Posebno je francoski ministrski predsednik v nekem govoru napram raznim političnim osebam naglašal, da je poln zaupanja v prihodnji razvoj dogodkov, in je trdil, da bo, ako se nemška ofenziva proti Verdunu ponesreči, to v zvezi z ruskimi uspehi v Mali Aziji odločilno vplivalo na končni izid vojne.

Medtem pa je tudi na severnem ruskem bojišču prišlo do važnega dogodka: general Kuropatkin je imenovan za zapovednika vojske na severno-ruski fronti. Že pred meseci so govorili ruski listi, da

bo generalu Kuropatkinu v tej vojni po-
verjena zopet važna naloga. Najprej se
je govorilo, da prevzame vojni minist-
stvo, potem pa, da prevzame vrhovno
poveljništvo, čer, ki se imajo poslati proti
Bolgarski. No, ni se zgodilo ne to, ne ono,
marveč je Kuropatkin imenovan vrhov-
nim zapovednikom na severni fronti.
General Aleksej Nikolaevič Kuropatkin
je sedaj v 69. letu. V rusko-turški vojni
je bil še generalnega štaba generala Sko-
beleva. General je postal v 34. letu.
Leta 1890. je bil imenovan vrhovnim
zapovednikom transkaspiske vojne gu-
bernije. Leta 1898. je postal vojni minister
in je v tej lastnosti deloval za izpolnje-
vanje ruske vojske. V februarju l. 1904.
je bil poveljnik mandžurske vojske. Po
porazu pri Mukdenu dne 16. marca 1905.
je bil odstavljen s tega mesta, ali ostal je
nadaleje zapovednik prve vojske. Po rusko-
japonski vojni se je poskušal Kuropatkin
v svojih »Memoarih« opraviti, ter svo-
jim podrejenim častnikom pripisati velik
del krivde na nesrečnem poteku vojne.
Kakor znano, je pokojni grof Witte nasto-
pil proti temu spisu z ostro kritiko. Sedaj
pa — po imenovanju Kuropatkinu vrhov-
nim zapovednikom severne vojske — bi
bilo sodelati, da je ruska vojna uprava pri-
znala veljavnost trditve v »Memoarih«.
Vsekakor ima general Kuropatkin nena-
vadno sijajno kariero za seboj. Ali tudi
sijajne kariere ne varujejo pred pomoli,
kakor je to izkusil Kuropatkin pri Muk-
denu. Zato tudi njegovo sedanje imeno-
vanje zapovednikom vojska na severni
ruski fronti ne daje še jamstva, da ne bo
Kuropatkin še enkrat prisiljen pisati kake
»memoare« v svoje opravičevanje.

1. t. m. se je — glasom prejšnjih napo-
vedni centralnih oblasti — začela poostrena
podvodniška vojna proti oboroženim tr-
govskim parnikom, kar postruže nape-
tost med Ameriko in Nemčijo. Kako prav
sino imeli, ko smo te dni trdili, da Ame-
rika neprestano išče pretvez, da podpihuje
sovražstvo, priča dejstvo, da predsednik
Zedinjenih držav noče izdati nikakega
opomina ameriškanskim državljanom, naj
ne potujejo na takih parnikih, pač pa
grozi, da bo Amerika izvajala konsekvence,
ako bi kak Amerikan izgubil življenje
vслед napada po podvodnikih. Ker pa se
je poostrena podvodniška borba vendar
začela, bi bilo misliti, da smo že na pred-
večer — ameriških konsekvence: vojne
med Zedinjenimi državami in centralnimi
vladstvi. Bi bilo misliti! Nu, mi ostajamo
pri mnenju, da tudi gospod Wilson ne bo
dajal Nemčiji svoje juhe tako vroče, kakor
jo kuha.

Italijanski parlament je zopet zbran.
Sešel se je včeraj. Da ne z najprijetnej-
šimi čustvi — si pač lahko mislimo. V
Albaniji polom, na soški fronti brezuspeš-
nost v pomanenosti v vrhu vsega še ofi-
cijalni pritiski in očitjanja od strani neod-
govornih faktorjev v taboru entente: to
mora pokvariti celo italijanski, sicer vedno
navdušeni in eksaltirani želodec. Zato
razumemo patriotično potrebo, ki jo je
občutil poslanec Bissolatti, da je v svo-
jem uvodnem govoru zmogel nekaj —
fraz, ki naj bi zvenele kot izraz samo-
zvesti in najboljših nad. Ni sicer govoril
o italijanskim zmagah — kjer nič ni, še celo
cesar ne more nič vzeti —, pač pa se je
povzpelo do tolikega moralnega napora,
da je zatrijal na francosko adresno, kako se
Italija — trese radi strašnega boja pri
Verdunu, ker se čutila Italije ne bore
samo na Soči in proti Avstriji ampak tudi
proti Nemčiji! Zagotavljal je italijansko
solidarnost s francoskim orožjem, ki naj
mu bo sreča mila, in italijansko obudo-
vanje in zvestobo do ideala edinstvenosti
in svobode! Tako — sedaj vemo! Italijani
se bore tudi za Francoze s tem, da jih —
občudujejo in tudi ob Soči čutijo zanj!
Če to ne pomore francoski vojski, potem
lej res ni pomoči!! Ali Salo in ironijo na
stran. Besede Bissolattija so bile tudi
kravbo resne, ker je lapidarno, s fotogra-
fično vernostjo karakteriziral vrednost
italijanskega zavezništva. Krvavoresna
je bila beseda in mi ji verujemo brez
vsake klavzule in vsakega omejevanja,
da se namreč Italija trese vpricho boja pri
Verdunu. Kako ne! Saj se trese radi vsa-
kega boja svojih zaveznikov, saj je bilo
vedno in je tudi danes tako, da njene
uspehe morajo izvajati — drugi. In že
celo v tej vojni! Gorje Italiji, če ne bodo
drugi zmagovali! Bissolattijeve fraze
govore tudi resnico!

Situacija je za Italijo tem prekernejša,
ker mnogo — posebno v Rusiji — ne ce-
ni mnogo italijanskega zavezništva
sodelovanja s tresočim se orožjem iz ar-
senala — čustev in občudovanja. Tu vam
je v ruski dumi poslanec Kovelevski ob-
dolževal Italijo, da je ona v resnici kriva
na uničenje Crngore in Srbije. Tudi je
bilo še drugih ostrih napadov na Italijo.

Nu, ker nas že vsak dan vodi pot do
italijanske postaje, naj omenimo še kon-
gresa republikanske stranke. Sklenili so,
da čim bolj razvijajo republikansko pro-
pagando v južni Italiji. Vodstva reformnih
socialistov, demokratov levice, radikal-
cev in nacionalistov so sklenila na skupni
seji, da se ima vojna v skladu z zavezni-
ki nadaljevati do končne zmage. Do tu bi
bila stvar v skladu s položajem Salandre
in njegovih vojnihi hujšakačev, ker sedaj
jim druge skrbi leže na srcu, nego pa re-
publikanska propaganda. Zato pa je re-
publikanska strela ošinila — »ministra«
Barzilaja. Napadali so ga vehementno in
mu odrekli pravico, da bi on — republi-
kanec — dajal v imenu stranke kake ob-
veze kralju ali vladi! Sedaj ima, ker je
hotel sedeti hkratu na dveh stolih: na re-
publikanskem in na monarhiškem. Na po-
slednjem baje zato, ker je komednej in
ker — nese! Republikanska slava je
splavala — — — Sic transit gloria mundi!

Pruski minister o cenzuri in nalogi časopisja.

Nekoliko refleksij.

V pruski poslanski zbornici so v seji
minolega torka razpravljali tudi o cen-
zuri. Minister za notranje stvari Loebell
je izvajal tako-le:

»Seveda so se dogajale pogreške in
celo cela vrsta pogrešk. Toda, treba imeti
tudi težavne naloge pred očmi. V Prusiji
imamo že petdeset let tiskovno svobodo
in zato nismo imeli nič opraviti s cenzuro.
Sedaj pa je prišla naenkrat povsem nova
naloga, ki smo jo skušali reševati z naj-
boljimi močmi. V neki naredbi v februarju
minolega leta sem pripravil policijskim
oblastim naj se na izvrševanju cenzure
izogibajo vsem malenkostnim motičem
in črtajo le tam, kjer to zahteva interes
države. Naglašal sem tudi, da se je vedno
po možnosti prilagajati uredbi uredni-
škega in ekspedicijskega obrata. Ta na-
redba je še v veljavi in se je v vseh slu-
čajih ravnati po njej, kjer imajo civilne
oblasti izvrševanje cenzure v svoji roki.
To naredbo je vojni minister priobčil za-
povedujočim generalom in jim priporočal
nje izvajanje. Jaz s svoje strani sem samo
enkrat porabil cenzuro, in sicer tedaj, ko
se na razpravi o ljudski prehrani v
časopisju najhuje napadali in poniževali
celi poklicni stanovi, tako, da je bila ne-
varnost, da njihovo veselje do delovanja
upade. Za to sprejemam popolno odgo-
vornost. Z veseljem smo čuli, da je doslej
običajni ton, v katerem so se v časopisju
razpravljale razlike političnega mnenja,
postal znatno umerjen. Povrnitve k
pogreškam se pač še dogajajo, toda mi vsi
vemo, da imajo žurnalisti danes res zelo
težaven poklic. Nikdo jim ne more od-
rekat spricvala, da se z vsem v resno
trudijo, da ostajajo zvesti duhu edinstva
tudi tedaj, ko gre za reševanje razlik po-
litičnega mnenja. Tej formi razprav o
političnih diferencah hočemo ostati zvesti.«

Tako je govoril pruski minister o cen-
zuri, o časopisju, časnikiarjih in o njihovi
nalogi. Seveda je varoval svoje uradno
stališče. Stori, da kar pač delajo vsi mi-
nistri: branil in upravičeval je postopanje
podrejenih organov. Ali nekaj je vendar
storil, česar ne delajo vsi ministri: pri-
znal je pogreške. Naj je te tudi opravi-
čeval, vendar je podal zgled, ki bi ga
nujno priporočali v posnemanje. In to ne
le na to stran, marveč tudi zato, ker je
skušal biti pravičen v sodbi tudi napram
tistim, ki se pritožujejo proti postopanju
podrejenih vladnih organov. Uvaževal je
težave, s katerimi se morajo časnikarji
boriti v sedanjem času! Podal je lep zgled
in navodilo, ki je moremo aplicirati tudi
za naše strankarske razmere, navodilo,
ki naj bi je voditelji naših političnih strank
ne prezirali. Priporočal je, naj se neguje
duh edinstva, vključ vsem političnim di-
ferencam in naj se pri reševanju političnih
diferenc rabi umerjen ton! Mi bi še iz-
rekli željo, naj bi se tega navodila ne dr-
žali samo slovenski časnikarji, ampak tudi
slovenski politiki. Posebno pa vodilni, na
katerih sloni v prvi vrsti odgovornost za
interese naroda, za uspehe in neuspehe
narodne politike, dela za koristi naroda.
Kakor je zahteval pruski minister duha
edinstva na korist države in nemškega
naroda, tako treba tudi našemu narodu
duha edinstva, žive zavesti o skupnih
ciljih naroda in poštene volje za skupno
delo v dosegu teh ciljev!

Mi Slovenci tožimo vedno, da preradi
po opičje posnemljemo tuje zgled, tudi
če ne odgovarjajo našim razmeram in
potrebam. Tem večja je naša dolžnost,
da jih uvažujemo tedaj, ko nam morejo
koristiti!

Domače vesti.

Josip Fabiani. Včeraj se je vršil v Kob-
dilu pogreb umrlega posestnika Josipa
Fabianija. Pogreba so se udeležili: na-
mestnik baron Fries - Skene v spremstvu
dvor. svet. viteza dr. Scarpa in okrajnega
komisarja Rovellija, dvor. svet. dr. Ce-
lebrini, višji stavbni svetnik Mahnitsch,
namestništevni svetnik dr. pl. Fabrizio, vo-
ditelj okrajnega glavarstva v Sežani, na-
mestništevni tajnik dr. Wleček, ves ofi-
cijski zbor v Stanjelu se nahajajočih povelj-
stev in zavodov, okrajni šolski nadzor-
nik Kante, zastopniki raznih avtonomnih
korporacij, župani mnogih občin s Krasa
itd. Ob grobu je imel župan Danijel Ho-
čevar govor, v katerem je naglašal veli-
ke zasluge, ki si jih je pridobil pokojnik
za občino Kobdijl - Stanjel. Blagoslovlje-
nje je izvršil domači župnik Kroupa ob
veliki asistenci.

Smrtna kosa. Umrli je v četrtek zve-
čer nagle smrti g. Hrašč, višji poštar v
Nabrežini na kolodvoru. Naše iskreno so-
žalje.

Odlikovanje. Poročnik Fortunat Miku-
ietič, 2. bos. her. pešpolka, je bil odliko-
van s Signum laudis.

Občinski zastop v Kanfanaru (v Istri),
kjer je do te vojne paševal in brutaliziral
ljudi znani občinski tajnik Cossara, ki pa
sedaj — v senci razmišlja o svoji nekdanji
slavi, je vlada razpustila. Vladnim komi-
sarjem je imenovan sporazumno z dežel-
nim odborom namestništevni koncipist
Ante Mrakovčič v Pulji.

Dohodki državnih železnic. Boljšanje
v dohodkih c. kr. avstrijskih državnih
železnic nadaljuje na razveseljiv način.
Primerjanje med dosedaj ugotovljenimi
dohodki meseca januarja 1916 z onimi
januarja 1915 kaže — izločivši dohodek
v območju galiških ravnateljstev državnih
železnic, ki jim je bilo v primerjavi pri-
joridi prejšnjega leta izdatno pod vplivom
vojnih dogodkov — večji dohodek za

6½ milijonov kron, a nasproti januarja
1914 večji dohodek za 47 milijonov kron.
Za razdobje od julija 1915 do januarja
1916 kažejo dohodki pod istimi predpo-
goti povečanje za 842 milijona kron, in
nasproti istemu razdobju 1913—1914 po-
večanje za 54 milijona kron. Vstevši ga-
liška ravnateljstva kažejo dohodki v ja-
nuarju 1916 proti januarju 1915 narastek
za 133 milijona kron in nasproti dohod-
kom v januarju 1914 za 36 milijona kron.

Razdelitev vina aprovizacijske komi-
sije. Zastopniki okolice se vabijo na po-
govor o razdelitvi vina aprovizacijske
komisije med posamezne okraje okolice.
Pogovor se vrši v pisarni člana aprovi-
zacijske komisije, dr. Josipa Abramca, u-
lica Campanile št. 11, v ponedeljek, 6.
marca ob 12. opoldne.

Iz srbskega ujetništva v Italiji. Iz
Konina nam pišejo: Svoječasno smo po-
kočali, da se nahaja komenski rojak, gos-
p. Miroslav Kovačič, c. in kr. podpolkovnik
v srbskem ujetništvu, v Nišu. Ko je nam-
reč naša vojska izpraznila Srbijo, je bil
g. M. Kovačič — tačas še major in bata-
ljonski poveljnik v znanem hramem
pešpolku dalmatinskem — ranjen in vsled
tega ujet. Srbi so njega in druge častnike
internirali v Nišu. Radi hrabrosti v boju
je bil celo v ujetništvu — izredno — po-
višan za podpolkovnika. Ko je pa naša
vojska zopet osvojila Srbijo, so Srbi vse
avstrijske ujetnike odpeljali iz Niša. V
obče ni bila znana usoda teh ujetnikov,
kajti časopisi so o njih poročali različno.
Vedelo se ni dolgo, kam so jih Srbi od-
peli. Dne 25. m. m. je pa došla od g.
podpolkovnika M. Kovačiča dopisnica, ki
javlja, da se nahaja v ujetništvu na otoku
Asinara v Italiji. (Asinara je otok severno
od italijanskega otoka Sardinija in med
francoskim otokom Korzika, med Ligur-
skim in Sredozemskim morjem. Opaz-
pis.) Gospod podpolkovnik je pisal raz-
glednico 19. febr. t. l., ki je došla semkaj
25 — potrebovala je torej 6 dni do cilja.
Na dopisnici poroča, da je po »šadnevem
mukotnem potovanju« došel iz Niša na
Asinara. Tam so vsi ujetniki za stalno na-
meščeni in sicer v »Muro Sucasno. Poten-
za, Italia«. Piše, da je zdrav in da se mu
dobro godi. S tem se je gospej soprog in
sorodnikom odvalil velik kamen od srca,
doznajši, da se nahaja še živ in zdrav v
Italiji, kajti 5 mesecev ni bilo ne duha ne
sluha po njem. Blaga njegova gospa so-
proga Amelija Kovačič, stanujoča v
Gradcu vrši vrlo dobrovoljno delo usmi-
ljenja v vojaški bolnišnici v Gradcu, kjer
noč in dan streže ranjenim in bolnim vo-
jakom v vojaški bolnišnici in to od iz-
bruha vojne sem. In tega je že 1 leto in 8
mesecev. Radi obilnih zaslug v delovanju
v prilog »Rdečemu križu« je bila gospa
odlikovana s srebrno medaljo I. razreda
na traku vojne dekoracije. — Naj bi mno-
ga leta nosila ta znak priznanja človeko-
ljubnega delovanja! Gospodu podpolkov-
niku M. Kovačiču pa želimo, da se po
srečno končani vojni zdrav in čil povrne
v svojo milo — nad vse ljubljeno do-
movino!

Opozorjamo na današnji družinski več-
er, ki ga priredi podružnica CMD pri
Sv. Ivanu. Spored: 1. E. Adamič: »Zapihaj
južec«, enoglasna pesem. 2. Stritar: »Ju-
nakova smrt«, deklamacija. 3. »Lepe no-
či«, iz opere Hoffmannove pripovedke, go-
sli-klavir. 4. »Oh! Ti otroci!« igra. 5. Sa-
mogovor. 6. K. Adamič: »Dekletce podaj
mi roko« mešan zbor. 7. Alberti: »Serenada«,
gosi, klavir. 8. »Soča braniteljica«,
deklamacija. 9. »Če sta dva, igra. Zače-
tek ob 8 zvečer. Vstopnina 50 vin. Med
programom bodo gospodične nudile: čaj,
črna, belo kavo, sladice itd. Ker je
čisti dobiček namenjen naši dični družbi,
upamo obilne udeležbe.

Jutri v nedeljo priredi »Ženska
podružnica družbe sv. Cirila in Me-
toda v Trstu« v veliki dvorani Narod-
nega doma v Trstu JAVNO PRI-
REDITEV na korist revnim učencem
v Trstu. Spored: 1. E. Adamič: Slovenski
dom, venček narodnih pesmi s sprem.
klavirja in harmonija. 2. O. Dev: Slo-
venske koroške narodne pesmi: a) Kam
pa pobandraš ti, bandurčič moj? b) Tička
je zaprta bva... c) Jaz mam pa končica
belega... (mešani zbori). 3. O. Zupančič:
Razgovor, dramski prizor. 4. E. Adamič:
Enoglasni zbori za mladino s spremljanjem
klavirja: a) Zapihaj južec. b) Padajo sne-
žinke. c) Molitev. d) Tepežna pesem.
5. Utva: »Mala prostovoljca«, igra s pe-
tjem v 2 dejanjih. Osebe: Matij, oče;
Zvonko, Jelica, njuna otroka: Čanček,
učenc, prijatelj Zvonkov; Timček, učenc;
Gozdar. Vojaka, učenci in učenke. Godi
se v tržaški okolici. Spored izvajajo učen-
ci Ciril-Metodovih šol v Trstu. Začetek
ob 5. uri popoldne. Z ozirom na dobro-
delni namen prireditve, se preplačila hva-
lečno sprejemajo. — K obilni udeležbi vabi
Odbor ženske podružnice CMD.

Vstopnice za jutrišnji javno prireditev
Ciril-Metodovih učencev na korist CMD,
so v predprodaji pri vratarici Narodnega
doma. Sedeži po K 120, 1 K in 80 vin. z
vstopnino vred. Lože po 5 K, stojišče v
prilici 50 v, na galeriji 30 v, otroci 20
v. Dotični, ki so prešli vstopnice na dom,
lahko dokupijo sedeže po 70 in 50 vin.
Znesek za poslano vstopnice pa naj na-
kažejo po priloženi položnici. Z ozirom
na lep spored in dobrodelni namen je pri-
čakovati številne udeležbe. Začetek
je točno ob 5 uri popoldne in prosimo, da
točno pridete.

Pred odhodom na bojno polje pošiljajo
prisrčne pozdrave iz Brucka na Muri:

Ernest Volarič, odbornik pol. društva
»Edinost«, Alojzij Pečar, Josip Marčac,
Dragotin Zlobec iz Rojana.

Rojanski »Sokol« vabi na prireditev, ki
jo priredi jutri ob 4 popoldne v dvorani
»Konsumnega društva« v Rojanu. Na spo-
redu je deklamacija, pesmi, poslane z bo-
jišča ob Soci, burka dvodejanka, kuplet
in drugi šaljni prizori. Po končani prire-
ditvi bo prosta zabava. Ker je polovica
čistega dobička namenjena našim hrabrim
braniteljem ob Soči, polovica pa za vzdr-
ževanje telovadnice, da se bo ostala nam
mladina še nadalje lahko krepila na duhu
in telesu — saj je ravno »Sokol« dal že
mnogo hrabrih vojakov — junakov, da se
borijo danes na bojnih poljanah — se na-
dejamo obilne udeležbe od strani občis-
tva, ki je že tolikokrat pokazalo svojo
požrtvovalnost za narodno stvar. Vstop-
nina znaša 40 v, za otroke 20 v. sedeži
20 vin.

Iz Sežane. G. Fran Mahorčič, posestnik
v Divači, sedaj črnovojnik v Pulji, je na-
klonil tukajšnji ženski podružnici družbe
sv. Cirila in Metoda znesek 223 K 34 vin.
Iskrena hvala požrtvovalnemu rodoljubu.

Kakor že javljeno, priredi podružnica
CMD v Vrdelci S. t. m. ob 5 pop. vese-
lico, kateri bo sledil »družinski večer«.
Veselica, kakor družinski večer obeta
obilno zabavo in vlada za to prireditev
obilno zanimanja. Zato kličemo vsem, naj
prihite k tej prireditvi in se povesele v
naši sredi.

Redka starost. V Opuznu v Dalmaciji
je umrla Joza Siljeg v dobi 103 let. Bolna
ni bila nikdar in do smrti je ohranila ne-
poškodovane zobe. Ko je doživela 100.
leto, so jej sezidali hišo. Pri tem je tudi
sama pomagala. Mešala je zidarjem apno
in delala to in ono. Zidarjem je donajala
na rami vina v posodi do 60 litrov. Za-
res: nenavadna žena!

Šolska mladina v Sv. Križu ob morju
priredi 5. marca t. l. ob 3½ pop. veselico
v dvorani »Društvene krčme« s spevo-
igro, deklamacijo in igrokazom. Ker je
čisti dohodek namenjen v korist vdov in
sirot padlih in v vojni oslepelih vojakov,
prosi obilne udeležbe vodstvo občinske
ljudske šole v Sv. Križu.

Gropada-Padriče. Šolska veselica, ki se je
vršila v prid Rdečemu križu v nedeljo, 27. febr.,
je uspela v splošno zadovoljnost. Mladi pevci
in igralci so vestno izvršili svoje uloge.
Prireditve se je udeležil tudi c. in kr. pol-
kovnik pl. Bischof s svojo družino. Po od-
peti cesarski himni je gospod polkovnik
pozval v slovenskem jeziku navzoče k tri-
skratnemu »živjo« presvetlemu vladarju. Či-
sti dobiček znaša 225 K. Poslali oziroma
preplačali so: častniški zbor 30 K; pev.
dr. »Slovan« 15 K; polkovnik pl. Bischof
12 K; J. Orgič, vaški načelnik 10 K; g.
Schneider c. kr. orož. postajenačelnik in g.
Rojac, c. kr. policijski nadz., po 3 K, obitej
Urbančič 5 K, gostilna »Gosp. društva« v
Trebbach 2 K; gostilna Grgič 2 K, gđc. H.
Pahor 1 K, gđc. M. Pahor 2 K, tajnik »Slo-
vana« 1 K, N. N. iz Bazovice 1 K. —
Srčna hvala c. kr. orož. postajenačelniku v
Bazovici in g. Grgiču, vaškemu načelniku v
Padričah za dobrohotno pomoč pri pred-
pripravi.

Karl Cibic
(t. č. voditelj)

Književnost in umetnost.

Silvin Sardenko: »Nebo žari«. Pesmi.
Cena K 1, vezano K 180. Založila Kato-
liška Bukvarna v Ljubljani. Za rahloču-
nega pesnika, kakor je Silvin Sardenko,
ki nam je podal že toliko nežne in glo-
boko občutene poezije, pač ni mogla ostati
svetovna vojna z vso svojo neskončno
grozoto in trpljenjem brez globokih vti-
sov. Kar občuti pesnikova duša, ki ni
prezrla ob težkih dneh nobene britke po-
izkušnje, ki se pojavljajo huje in huje nad
slovenskimi domovi, opeva Sardenko v
tej zbirki z otožnim sočutjem; v veličast-
nih akordih pa izzveneva njegova lira,
kadar se spominja nevpogljive zvestobe
in junaštva naših vojakov in se mu pora-
ja v duši veselo upanje na slaven izid.

Glavovita češka založna knjigotrdnica
Jana Otto v Pragi je dovršila dne 26. fe-
bruarja 45-letnico svojega delovanja. Tem
povodom pišejo češki listi članke, polne
priznanja za to knjigotrdnico Ottovo za-
ložitništvo je poznano po vsem svetu. Pri-
njem je izšlo na tisoče in tisoče čeških
knjig leposlovne in naučne literature. Po-
sebnih zaslug pa si je pridobil z izdajanjem
izvrstnega dela Slovnika naučni (konver-
zacijski leksikon) in pa stem, da je zasno-
val »Svetovno knjižnico«, ki je organizirana
no znamenitem uzoru nemške Re-
clamove knjižnice. Jan Otto je pravo
zrcalo češkega kulturnega sveta in uzor
delavnega neumornega človeka, ki je iz
malega knjigotrdca postal pravi utemelji-
tel češke knjige.

Darovi.

Darovi, došli ces. komisarju, Josip Gula K 30
za vdovinski in sirotinski sklad; vodstvo občinske
ljudske šole v Gropadi-Padričah kot čisti dobiček
prireditve šolske mladine v nedeljo, 27. februarja
t. l. K 225, za Rdeči križ: vodstvo dekliske ljud-
ske šole »Nadvojvodinja Stefanija« (pri benedikt-
sinah) K 33, zbranih med učenkami imenovane
šole, za vdovinski in sirotinski sklad; učenci in
učenke italijanske mestne šole na Vrdelci K 410,
zbranih v mesecu februarju, za vdovinski in si-
rotinski sklad.

MALI OGLASI.

se računajo po 4 stot. besedo.
Mastno tiskane besede se raču-
najo enkrat več. — Najmanjša
: pristojbina znaša 40 stotink.

Kupujem žaklje vsake vrste po najvišjih cenah.
J. Stebel Trst, ul. Torrence 38. 105

Išče se dekliso ali žensko za otroke, če moreče
da zna kuhati. Ulica Scorzera št. 12, skla-
dišče.

Išče se družino ki bi sprejela novorojenčka na
hrano. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 179

Na debelo samo za preprodajalce.

Nogavice, sukanec, pipe, mlo, gumijevе podpe-
tke, razni gambi, denarnice, mazilo za čevlje,
električne svetiljke, baterije, pisarnski papir, ka-
pirni svinčniki, zapanke, prstani, rdečega krila,
krema za brado, šlice, razna rezila, robel, ogrleda
za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, glodalce,
nastanke, razne glavnike, zapanke »Patent Knöpfe«
in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo
št. 19.

Kupujem žaklje vsake vrste. Jakob Margoz-
ul. Solitario št. 21 (pri mestni bol-
nišnici).

Zlatarnica MICHELE NORSIA, Trst, Corso
št. 37. Kupuje, prodaja ter izme-
njuje zlato, srebro, platin in briljante po najvišjih
cenah.

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem
ateljeju v Trstu, Via delle Poste
št. 10.

Čebulo za seme

ima na prodaj

Trgovina jestvin Trevisan,
ulica delle Poste 12, Trst.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11-1 pop.

Trst, ulica Giulia št. 76 E (zraven
Dreherjeve pivovarne).

Umetni zobje

z in brez čeljusti, zlate krone in obročki

VILJEM TUSCHER

konces. zobotehnik

TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.

Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Zastavljene

dragulje, zlato in srebro rešim brezplačno
in plačam za iste najvišje cene. Kupujem
zastavne listke novega perila in blaga ter
plačam za 13 umetnih zobov s plat nom 10 K.
Ulica Barriera vecchia št. 17, drugo nad-
stropje. Vsak dan od 9—12 in od 3—5.

„Alle grandi Fabbriche“

ulica Barriera vecchia št. 10.

Veliko skladišče moških in deških
izgotovljenih oblek. Velika zaloga
oblek po meri, po starih cenah.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj

v Trstu, ul. Poste vecchie 12,

vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.

UMETNI ZOBBE.

Fratelli Rauber

TRST, Via Torrence št. 14, TR